

- № 1. С. 149-151.
2. Гендина Н. И. Основы информационной культуры. Основы информационной культуры : сб. метод. материалов. Кемерово, 1999. С. 6–7.
 3. Олійник О., Андрощук І., Остапівська І., Олешко П., Пріма Д. Формування інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій . Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Том 75. № 1. С. 212–224.
 4. Олійник В. В. Дистанційне навчання в післядипломній педагогічній освіті: організаційно-педагогічний аспект : навчальний посібник. К.: ЦІППО, 2001. 148 с.
 5. Олійник Ю. І. Інформаційна культура особистості – актуальна освітня проблема. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. 2013. Вип. 63. С. 187-193.
 6. Процька С. М. Формування інформаційної культури студентів вищих педагогічних навчальних закладів [Електронний ресурс] / С. М. Коломієць – Режим доступу : https://elibrary.kubg.edu.ua/2335/1/S_Procka_konf_GI.pdf.
 7. Сергєєва І. Ю. Інформаційна культура педагога. Слобожанська бесіда – 11. Лінгвістика тексту і вивчення української ментальності: матеріали Всеукр. наук.-практичної конференції (м. Старобільськ, 9 листопада. 2018р.) ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»; За ред. проф. Глуховцевої К.Д. Вип. 11. Старобільськ, 2018. С.22–25.

*Тетяна Лохвицька
(Полтава, Україна)*

ЗАСТОСУВАННЯ КОМПОЗИЦІЙНОГО АНАЛІЗУ ЕЛЕМЕНТІВ ДЖЕРЕЛА ТВОРЧОСТІ З МЕТОЮ ЙОГО ПОДАЛЬШОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В НОВІ ФОРМИ МОДНОГО ОДЯГУ

У роботі проаналізовано принципи і закономірності композиції костюма, які є загальними для дизайнерської творчості. Для кожного композиційного елемента обрано притаманні йому принципи та засоби зв'язку. Розглянуто процес трансформації джерела творчості в сучасні форми одягу. Продемонстровано зображення п'яти рівнів перетворення

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

форм у вигляді графічних рядів.

Ключові слова: *засоби та принципи композиції, форма одягу, трансформація джерела творчості, колекція одягу.*

Використовуючи різноманітні, формоутворюючі та гармонізуючі, засоби та принципи композиції, дизайнер створює цілісний художньо-ідейний образ – костюм, у якому узгоджені між собою усі елементи. Геометричний вид форми, характер її розчленування лініями, художні властивості тканини та її забарвлення виступають у ньому формоутворюючими композиційними засобами. А пропорції, масштаб та масштабність, статичність чи динамічність форми, метроритмічні властивості, характер підпорядкованості усіх елементів костюма є чинником гармонізації його композиції [1].

Випадкові розмірні відносини в структурі форми призводять до порушення гармонії. Порушення закономірностей метричного повтору, а особливо ритму, іноді настільки сильно позначаються на формі, що візуально повністю деформують предмет. Не можна дати готових рекомендацій, як зробити ту чи іншу дизайн-форму художньою. Кожен окремий випадок вимагає свого конкретного підходу, що залежить від цілого ряду умов вирішення. Існують певні принципи і закономірності, які є загальними для дизайнерської творчості. Для кожного композиційного елемента обрані притаманні йому принципи та засоби зв'язку. Для форми це – принцип рівноваги, який забезпечується симетрією.

Рівновага в композиції – це такий стан всієї композиції, при якому елементи, які входять до її складу, збалансовані одне відносно одного. Рівновага в композиції залежить від розташування основних об'єктів композиції, від організації центра композиції, від способу побудови композиції, від пропорцій елементів, що входять до складу композиції,

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

від фактурних, тональних і кольорових відношень окремих елементів між собою і в цілому в композиції. Рівновага повинна створити відчуття спокою і впевненості [2].

Симетрія – однакове розміщення частин по відношенню до центру, вісі. Симетрія є одним з головних засобів досягнення єдності і художньої виразності композиції костюма. Вона широко застосовується для організації форм костюма і декоративності його дизайну.

Для лінії обрано принцип руху, який забезпечується такими композиційними засобами, як метричний ритм та тотожність.

Рух – це зміна стану. Якщо композиція характеризується як динамічна, то рух має бути кудись направлено, як і звичайне, реальний рух. Відчуття напрямку руху досягається розташуванням і формою елементів композиції.

Тотожність – це повторення в композиції елемента, який розвивається і повторюється в різних варіантах.

Ритм виражається в кількісних вимірах в ряді елементів, що чергуються в поступовій, закономірній зміні одного або декількох властивостей форми в певному напрямку. Метричний ритм, метричний повтор, або метр – це найпростіша форма ритму, повторення однакових елементів композиції з рівними інтервалами.

Образність важлива для авторської колекції, адже одяг розробляється за джерелом творчості та його образом, тому саме образ має бути інтерпретовано та створено за допомогою художнього проектування у моделях.

Нюанс – це відношення однорідних елементів, схожих між собою. Схожість виражена сильніше, ніж різниця, і зв'язок утворюється за явно вираженої схожості. Нюанс є перехідним станом від контрасту до тотожності і представляє собою різноманіття незначних відмінностей. Як

композиційний засіб, нюанс може проявлятися в кольорі, пропорціях, ритмі, пластиці тощо. Нюансні проробки елементів форми, легкий декор при чіткому контрастному вирішенні форми лише підкреслюють ідею композиції, примушуючи її звучати більш виразно і образно. Нюансування форми надає їй витонченості, згладжує деяку прямолінійність, жорсткість контрастів і, поза сумнівом, сприяє різноманітності.

Трансформація – метод перетворення або зміни форми, який часто використовується в процесі проектування одягу. Сам процес трансформації визначається динамікою перетворення або невеликою зміною. Трансформація джерела творчості в сучасні форми одягу починається із збору матеріалу і ґрунтовного його вивчення [3].

Форма, як ціла частина ніколи повністю не зникає, вона видозмінюється з часом. У період виникнення і розвитку форми костюма, взуття, аксесуарів та інших виробів властиві внутрішнє коливання, пульсуюче розростання і стиснення, трансформація, перенесення акценту з однієї частини на іншу. В межах визначеного часу форма зникає і на її місці з'являється нова з новими якостями. На сьогоднішній час дизайн розвивається дуже динамічно. З кожним днем ми дізнаємося про появу нових винаходів, що володіють практично необмеженими здібностями.

Існує три принципи трансформації форми: стилізація, тобто художній прийом, що використовують при створенні певних витворів на основі старих, використання найхарактерніших ознак того чи іншого предмету, стилю в новому художньому контексті; принцип інтерпретації передбачає більш повну трансформацію, зберігаючи лише структурні зв'язки; принцип інспірації – це повна трансформація з руйнуванням структурних зв'язків і джерело при цьому упізнається по окремих деталях [4].

Проаналізувавши форму джерела творчості та вивчивши її, виконано трансформацію форми фотоплівки в форму костюму.

Проектуючи нову форму, треба пам'ятати про супідрядність пластики, силуету і всіх його деталей і елементів, а також декоративних ліній. Єдність характеру речей досягається тоді, коли у композиції існує зв'язок між цілим і частинами і навпаки, коли силует вирішується в одному пластичному ключі, а деталі – в іншому. Це говорить про різнохарактерність деталей відносно цілого, про незграбність композиційного рішення. Форма, якій не вистачає пластичності, виглядає сухою і аскетичною.

Результати виконання трансформації у вигляді схеми представлено на рис. 1, на якій зображено п'ять рівнів перетворення форм у вигляді графічних рядів.

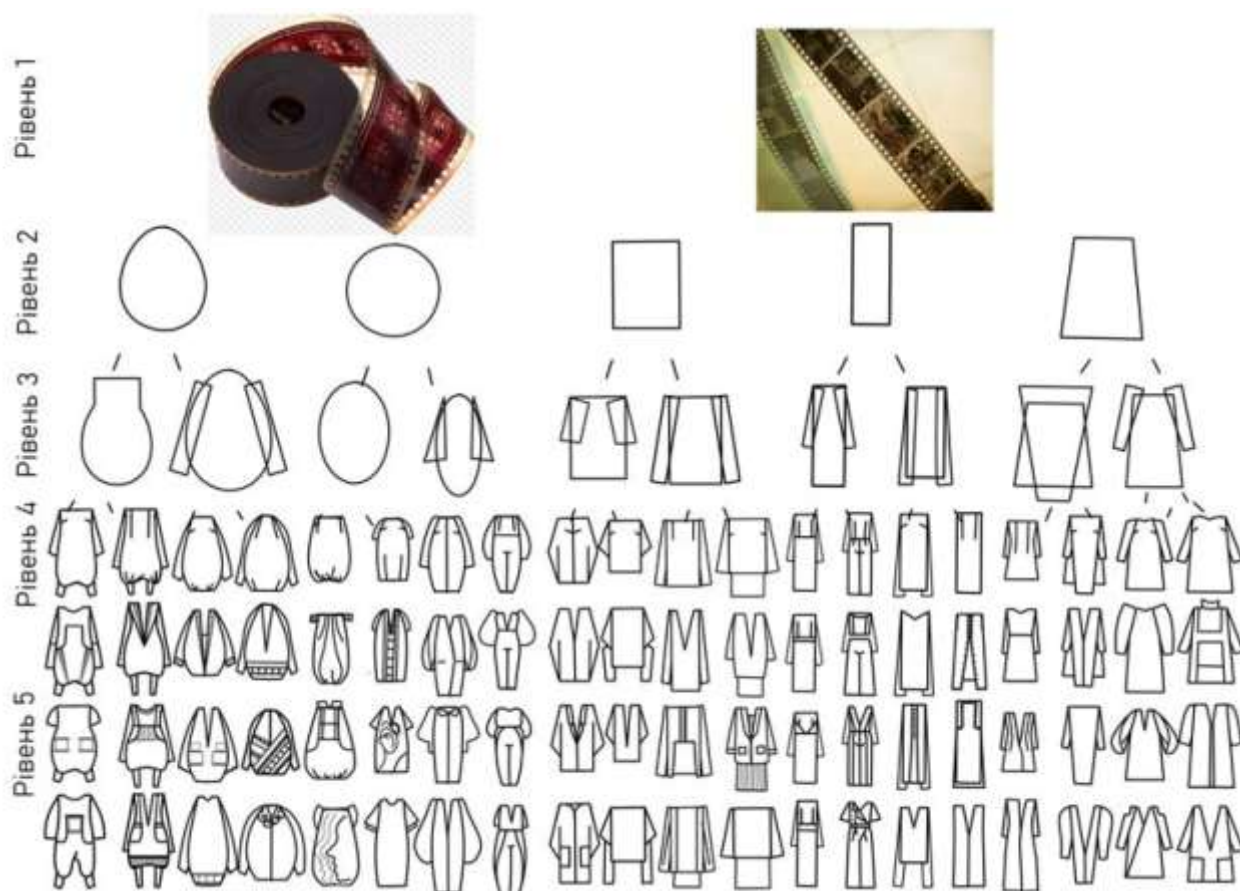

Рис. 1 – Схема трансформації

На першому рівні схеми наведено два варіанти узагальненого зображення форми джерела творчості.

На другому рівні зображення з першого рівня перетворено у геометричні форми сучасних силуетів в одязі. Вони якнайкраще відповідають джерелу творчості – фотоплівка. Це чотирикутник, овал, трапеція тощо.

На третьому рівні наведено розроблені різні варіанти силуетних форм, відповідні обраним силуетам на другому рівні трансформації, а саме: прямокутна, прямокутна витягнута за вертикаллю, трапецієподібна, овальна та яйцеподібна.

На четвертому рівні схеми трансформації наведені варіанти зображень силуетних форм, які відображають різні конструктивні прийоми для отримання однієї і тієї ж форми за рахунок виточок, рельєфів, інших членувань.

На п'ятому рівні схеми наведені різновиди фасонних особливостей, до яких відносять різноманітні форми горловини, варіанти комірів, довжина виробу і рукавів, а також різні оздоблення тощо, з застосуванням стилізованих композиційних елементів. У результаті трансформації джерела творчості, отримано 60 різних варіантів-ідей одягу, які є основою для подальшого проектування колекції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баннова І. М. *Основи гармонізації одягу. Ч.1. :методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів спеціальності «Дизайн». Київ : Електронний аналог друкованого видання, 2016. 120 с.*
2. Баннова І. М. *Основи гармонізації одягу. Ч.2. :методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів спеціальності «Дизайн» (спеціалізація «Дизайн одягу»). Київ : Електронний аналог друкованого видання, 2016. 120 с.*
3. Ермилова В. В. *Моделирование и художественное оформление одежды. Москва : Академия, 2001. 184 с.*

4. Колосніченко М. В., Процик К. Л. *Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу.: навч. посіб. Київ : КНУТД, 2011. 238 с.: іл.*

Ольга Мархель
(Полтава, Україна)

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНИХ ПЕРЕДУМОВ НА РОЗВИТОК НАПРЯМІВ ДИЗАЙНУ ПЕРІОДУ 50-Х РОКІВ ХХ СТ.

У роботі проаналізовано соціально-історичні передумови розвитку напрямів дизайну періоду 50-х років ХХ ст. Розглянуто вплив руху бітників на світ моди, на створення нових стилів і різних течій мистецтва. Особливу увагу приділено аналізу виникнення та розвитку стилю «New Look» в жіночій та чоловічій моді.

***Ключові слова:** стиль «New Look», стиль ретро в одязі, бітники, силует пісочного годинника.*

Першим фактором соціально-історичних передумов розвитку напрямів дизайну періоду 50-х років ХХ ст. стає «холодна війна» – термін, яким заведено позначати період у світовій історії з 1946 р. по 1989 р., що характеризується протистояння двох політичних і економічних наддержав – СРСР і США, які є гарантами нової системи міжнародних відносин, створеної після Другої світової війни. Відносини між СРСР і США були неоднозначними, і між країнами спалахували конфліктні ситуації. Проте в другій половині 1980-х рр., коли при владі в СРСР стояв Горбачов, а США управляв Рейган, «холодна війна» поступово зійшла нанівець. Остаточне її завершення відбулося в 1991 р., разом із розпадом Радянського Союзу.

Період «холодної війни» був вельми гострим не тільки для СРСР і США. Загроза Третьої світової війни з використанням ядерної зброї,

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*